

Hemträdgården

Utges av Riksförbundet Svensk Trädgård | Pris 54 kr (momsbefriad)

Sveriges största trädgårdsorganisation

Snödroppen

Liten och vacker
sid 5

Cykelmusteriet

rullar med full fart från juli till jul

Om man inte har möjlighet att ta äpplena till musteri, kan numera musteriet komma på cykel till äpplena, åtminstone om man bor i Göteborg, där Martin Bae Pedersen med pedalkraft transporterar sitt mobila musteri till kunder med frukt.

Text och bild: **AGNETA FALCK**

För andra säsongen har göteborgare möjlighet att få sina äpplena mustade på plats i sin egen trädgård av Martin Bae Pedersen och hans mobila cykelmusteri. Vanligtvis tar Martin sig hem till sina kunder på sin specialbeställda cykel med packvagn, men en dag i veckan ställer han upp sitt mobila musteri utanför hemmet i Utby i östra Göteborg.

– Jag cyklar max en mil

till mina kunder, men jag fick mycket förfrågningar från platser längre bort och det finns inte så många mustrier i regionen. Därför vill jag ge dem som bor längre bort en möjlighet att musta genom att de kommer till mig i stället.

I dag är det ett stort antal kassar, lådor och trådbackar fyllda med äpplena, som levereras av kunder från Göteborg med omnejd. En vanlig torsdag blir det must på 400–500 kg äpplena från 8–10 kunder. Lena Olofsson har kört från Lerum och lämnar 30 kilo 'Cox's Orange', HUSMODER och en okänd sort från granntomten.

– Jag har aldrig mustat mina äpplena förut. Det har blivit mycket mos och äppelkakor, men nu googlade jag efter ett musteri och detta låg närmast till, berättar Lena.

Hållbarhet och ekologi

När alla som bokat för dagen har lämnat sina äpplena, tar Martin en kopp kaffe på favoritbönan Sidamo, rostad lokalt på Råda säteri i Mölnlycke och Kravmärkt. Hållbarhet och ekologi är viktigt för Martin Bae Pedersen, samtidigt som han uppskattar stadslivet. Han är uppvuxen på ett lantbruk i Norge och har studerat till ekologisk lantbrukare. När han sedan ägnade sig åt fårskötsel i Sognefjorden pluggade ►

En gång i veckan ges kunder som bor bortom cykelavstånd möjlighet att komma med äpplena till Martin Bae Pedersen, som då mustar på hemmaplan.

Det nya musteriet behöver inte lastas av cykelvagnen, det går bra att musta direkt på vagnen.

»En vanlig torsdag blir det must på 400–500 kg äpplen från 8–10 kunder.«

► han humanekologi på distans. Flyttlasset gick till Göteborg år 2004 och sedan dess har han bl a jobbat som forskningsassistent och de senaste åren har han skrivit på en doktorsavhandling om användningen av bilpooler.

– Men jag kände att jag inte ville vara akademiker längre, det blir ju till syvende och sist bara text på ett papper. Därför har jag lagt forskningen på hyllan för att syssla med detta på heltid. Det kanske är min 40-årskris, säger han med ett varmt skratt.

Martin har tre olika uppsättningar mustningsapparatur, det mesta tillverkat i Tyskland. Den ena utrustningen står på cykelvagnen och används även under torsdagarna vid hemmet. Den andra består av mekanisk kross och handpress samt pastöriseringsapparat och kan hyras av privatpersoner.

– Det är väldigt populärt. Kunderna tycker det är roligt och de känner sig stolta, när de kan servera en must som de tillverkat helt själva.

Must av päron, vindruvor och vinbär

Förutom äpple kan cykelmusteriet göra must av päron, vinbär och vindruvor. Nytt för denna säsong är att Martin har börjat leverera till affärer och restauranger. Då köper han in frukt från Jonslundsäppet i Nossebro och mustar på ett bryggeri i Majorna i Göteborg, där han har en tredje utrustning, som har

större kapacitet. Musten fylls på glasflaskor och Martin är nog med att etiketten anger, vilka äpplesorter som använts.

– Jag tycker det är viktigt för det är ju som med vin att man hittar en smak som man tycker särskilt mycket om och då vill man ju veta vilken druva eller vilken sorts äpple drycken är gjord på.

Martin har egentligen inte hållit på med äpple förut. På gården han växte upp fanns ett stort päronträd, men inga äpplen. När Martin flyttade till Göteborg slogs han av hur mycket fruktträd det fanns överallt.

– Om man ställer sig på en höjd och tittar ut över staden och tänker bort alla byggnader så är Göteborg som en enda stor fruktlund.

Idén kom från Tyskland

Under en resa i Tyskland för drygt två år sedan (2014) fick Martin se ett mobilt musteri och idén att göra något liknande började gro. Med sitt stora cykelintresse och ekologiska inriktning blev det till slut en cykel med en vagn med nödvändig utrustning.

Första säsongen var det tungt att ta sig fram med det 250 kg tunga ekipaget och ganska slitigt att packa ur och i all utrustning. Inför den gångna säsongen har han därför beställt en ny cykel från svenska Li-velo med batteri på 250 W och en lastvagn från USA, som han utvecklar för att få bättre funktionalitet och

Musten pastöriseras för att bli hållbar och kunna förvaras.

Härligt ljusrosa rinner musten från pressade 'Ingrid Marie'-äpplen.

Lena Olofsson har kört från Lerum för att lämna 30 kilo äpplen som ska bli till must.

»Alla människor är så positiva och glada över att kunna ta hand om sin frukt.«

framförallt ergonomi. Nu behöver han inte lasta av utrustningen, utan den står på vagnen, vilket ger en bättre arbetshöjd. Det är fortfarande tungt att ta sig fram då cykel, vagn och utrustning nu väger 180 kg. Den stora utmaningen är att få elförsörjningen att funka ute hos kunderna, eftersom pastöriseringsapparaterna kräver varsitt uttag om 10 Ampere. Men det brukar fungera med lite påhittighet.

Martin får en hel del förfrågningar om att vara med på olika evenemang, men mestadels tackar han nej, eftersom de ligger för långt bort och för

Resultatet blir äppelmust i praktisk bag-in-box-förpackning.

att han prioriterar kärnverksamheten, att musta åt privatpersoner. Några evenemang blir det dock, t ex på Botaniska trädgården och några skördefestivaler.

– Det är roligt att vara med på evenemang, det brukar samlas en hel del barn runt min vagn och de tittar på med spänning när jag mustar. Det blir lite som en trolleriföreställning.

Flera favoriter

Det är dags att komma igång med dagens arbete och Martin öser krossen full med favoritäpplet 'Ingrid Marie'.

– Men jag får nya favoriter hela tiden, det finns ju så många sorter.

Vattenpressen är inställd på skonsamma 3 bar, vilket lämnar kärnorna intakta. Det märks att Martin trivs med det han gör och han tar sig tid att prata med kunderna.

– Det är ju väldigt socialt att hålla på med det här. Mitt nätverk har vuxit enormt sen jag började med musteriets. Alla människor är så positiva och glada över att kunna ta hand om sin frukt. Det är vansinnigt intensivt från sensommaren till jul och min känsla är att: Nu! – nu är jag äntligen bonde i storstan 🌸

Läs om cykelmusteriet på www.cykelmusteriet.se